

52

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(SANAYİ VE TİCARET KOMİSYONU RAPORU)

Rapor Tarihi : 25.02.2022
Konu : Fiskobirlik Efit A.Ş. ve Merkez Kooperatifinin Faaliyetleri

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA
GİRESUN

04.02.2022 tarihinde İl Genel Meclis Üyeleri Şükrü KAHRAMAN, Adem ÇAKIR ve Cafer MAVİ tarafından müşterek imzalı İl Genel Meclis Başkanlığına verilen önergede ilimizde faaliyet gösteren dünyanın en büyük üretici kooperatifi olan Fiskobirlik, buna bağlı Efit A.Ş. ve Merkez Kooperatifinin faaliyetleri arasında neler yaptığının ilgili komisyonca araştırılarak meclisimizin bilgilendirmeleri istenmiştir.

RAPOR :

04.02.2022 tarihinde İl Genel Meclis Başkanlığı tarafından Komisyonumuza havale edilen önerge ile ilgili komisyon üyelerimizle ilgili Giresun Merkez Kooperatifi, Fiskobirlik Genel Müdür Vekili Turgay ÇAKMNAK ve Efit A.Ş. Genel Koordinatörü Ali DENİZ ziyaret edilerek ayrıca Tesis gezilerek ekteki bilgiler alınmıştır.

Yüce Meclisimizin bilgilerine saygıyla arz olunur.

EK 1. 1 Adet Rapor Dosyası

Fuat YURT
Komisyon Başkanı

Mustafa Kemal KURT
Başkan Yardımcısı

Muttalip PATAN
Sözcü

Muammer GÜLEÇ

Üye

Metin BEYAZ

Üye

FİSKOBİRLİK RAPOR

Kısa adı FİSKOBİRLİK olan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, Giresun, Keşap, Bulancak, Ordu ve Trabzon Fındık Tarım Satış Kooperatiflerinin bir araya gelmesiyle, 1938 yılında Giresun'da kurulmuştur. Merkezi Giresun olan Birliğin, Genel Müdürlüğü ve Entegre Fındık İşleme tesisleri Giresun'da bulunmaktadır.

Geçmiş dönemde yaşadığı zor günleri geride bırakan FİSKOBİRLİK, bugünkü maddi karşılığı 2 milyar TL'yi aşan borçlarının tamamını ödemiş, FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Lütfi BAYRAKTAR önderliğinde başlatılan yeniden yapılanma programı kapsamında kooperatifçilik, ortak üreticilere hizmet, fındık ve fındık mamulleri üretimi, pazarlama ve ihracat faaliyetlerini her geçen yıl katlayarak sürdürmektedir. Bu verileri EFİT A.Ş'nin faaliyetleri üzerinden açıklamak gerekirse, 2011 yılında Entegre Fındık İşleme Tesislerinin cirosu 19.5 milyon TL iken, 2021 yılında bu rakam 582.8 milyon TL'ye ulaşmıştır. Başka bir deyişle 10 yılda EFİT A.Ş'nin cirosu neredeyse 30 kat artmıştır. 2022 yılı içinse hedeflenen ciro miktarı tam 1 milyar TL'dir. 2012 yılı başlarında aktif çalışan sayısı 65 kişiye kadar düşen EFİT A.Ş'de, şu anda 500'e yakın personel aktif çalışmakta ve bu çalışanların yaklaşık %95'ini Giresunlular oluşturmaktadır. Son olarak ihracat faaliyetlerine 2018 yılında start veren ve 2018 yılı içerisinde 145 bin dolar ihracat gerçekleştiren FİSKOBİRLİK, 2021 yılında toplamda 7.5 milyon dolarlık ihracat yaparak, bu alanda da faaliyetlerini katlayarak sürdürmüştür. Başta Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Almanya, Fransa, Hollanda, İtalya ve Orta Doğu ülkeleri olmak üzere toplamda 25 ülkeye ihracat yapan FİSKOBİRLİK, 2022 yılı ihracat hedefi ise 15 milyon dolar olarak belirlenmiştir.

Kurulduğu günden bugüne değin ana ihtisas konusu olan fındık üzerine çalışmalarına devam eden FİSKOBİRLİK, bu doğrultuda tüm Karadeniz bölgesinde konuşlanmış 50 kooperatifi aracılığıyla ortak üreticilerine kesintisiz hizmet götürmektedir. FİSKOBİRLİK'in Giresun bölgesinde 9 kooperatifi yer almaktadır. Bunlar; Eynesil, Görele, Tirebolu, Espiye, Keşap, Dereli, Giresun, Bulancak ve Piraziz Fındık Tarım Satış Kooperatifleridir. 31.07.2021 tarihi itibarıyla FİSKOBİRLİK'in kayıtlı toplam 130.786 ortağı bulunmaktadır. Giresun Bölgesinde faaliyetlerini sürdüren 9 Kooperatifin 31.07.2021 tarihi itibarıyla güncel toplam kayıtlı ortak sayısı 26.442'dir. Bu rakam FİSKOBİRLİK'e kayıtlı toprak ortak sayısının %20.21'ine tekabül etmektedir.

2019-2020 iş yılı kampanya döneminde FİSKOBİRLİK'e bağlı Giresun'da bulunan 9 Kooperatifimiz ortak üreticilerimizden 427 ton fındık alımı gerçekleştirirken, 2020-2021 iş yılı kampanya döneminde 31.01.2022 tarihi itibarıyla 631 ton fındık alımı gerçekleşmiştir. Alım miktarında bir önceki döneme göre yaklaşık %48'lik bir artış yaşanmıştır. 31.07. 2022 de sona erecek olan iş yılı itibarıyla hedeflenen alım miktarı 850 tondur. Bu da %100'lük bir artışa tekabül etmektedir.

Fındık alımında olduğu kadar üreticilerimize en iyi hizmeti sağlamak adına gübre, tarım ilacı ve aletleri ve sarf malzemeleri satışlarını da devam eden FİSKOBİRLİK, bu alanda ortaklarına en uygun fiyat ve ödeme yöntemleri çerçevesinde ciddi yatırımlar yapmaktadır. FİSKOBİRLİK ve bağlı kooperatiflerinde, 2019-2020 iş yılında toplamda 5.4 milyon TL'lik zirai girdi satışı yapılırken, 2020-2021 iş yılı içerisinde 10,8 milyon TL rakamına ulaşılmıştır. Bu alanda %100'lük bir artış sağlanmıştır. 2021-2022 iş yılında ise her ne kadar gübre fiyatlarında istikrarsızlık ve artışlar yaşanmış olsa da hedef bu rakamı 20 milyon TL üzerine taşımaktır. FİSKOBİRLİK bu yönde yatırım ve çalışmalarımız sürdürmektedir.

FİSKOBİRLİK, Giresun ve ülke ekonomisine katkısının arttırılması amacıyla Giresun ilimizde yetişen fındık çeşitleri için Türk Patent ve Marka Kurumuna müracaat etmiş ve ekonomik anlamda yetiştiriciliği yapılan mevcut fındık çeşitleri içerisinde tadı, aroması, ağızda bıraktığı lezzeti, kalite özellikleri, yağ/vitamin ve mineral değerleri ile diğer çeşitlerden ayrılan ve dünyanın en kalite fındığı olarak bilinen Giresun Tombul Fındığı için 2000 yılında yapılan ilk coğrafi işaretli ürün başvurusu

gerçekleştirmiştir. Bu başvurumuz, 2001 yılında kabul edilerek 30 tescil numarası ile tescillenmiştir. Ülkemizin ilk coğrafi işaretleri ürünlerinden olan Giresun Tombul Fındığı, aynı zamanda ülkemizde bir Kooperatif kuruluşu tarafından tescillenen ilk coğrafi işaretli ürün olma özelliğini de taşımaktadır. FİSKOBİRLİK'in Giresun Tombul Fındığı ile ilgili atmış olduğu bir diğer tarihi adım da, 2018 yılında Avrupa Birliği Komisyonu Tarımsal ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğüne menşe adı korumasıyla yapmış olduğu başvurudur. Bu başvuru da 10 Şubat 2022 tarihi itibarı ile onaylanmış ve Giresun Tombul Fındığı Avrupa Birliği'nde coğrafi işaretli ürünler arasında yerini almıştır. Ülkemizden Avrupa'da tescillenen 8. Ürün olan Giresun Tombul Fındığının Bundan sonra her türlü kötüye kullanım, taklit ve çağrıştırmaya karşı Avrupa Birliği ülkelerinde de koruması sağlanmış olacaktır. FİSKOBİRLİK'in bu tescilinin, ülkemizden bir Kooperatif kuruluşu tarafından Avrupa Birliğinde tescillenen ilk coğrafi işaretli ürün olma özelliğini taşıdığına altını önemle çizmek isterim. Giresun Tombul Fındığının yanı sıra, Giresun Sivri Fındığı, Giresun Kalıncara Fındığı ve bu Giresun kalite fındıklardan üretimi gerçekleştirilen Giresun Fındık Ezmesi de yine FİSKOBİRLİK tarafından coğrafi işaret tescili alınarak koruma altına alınmıştır. Başta FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Lütfi BAYRAKTAR olmak üzere, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Giresun'umuza, üreticilerimize ve fındık ile alakalı tüm paydaşlara hayırlı olmasını diliyorum.

FİSKOBİRLİK'in kurucu kooperatiflerinden olan S.S 30 Giresun Fındık Tarım Satış Kooperatifimizde FİSKOBİRLİK'e bağlı olarak ortak üreticilerine hizmet ve yatırımlarını sürdürmektedir. 17 Haziran 1938'de Giresun Merkez'de kurulan Giresun Fındık Tarım Satış Kooperatifinin, 31.12.2021 tarihi itibarıyla kayıtlı 5.749 ortağı bulunmaktadır. Kooperatifimizde 2012 yılından itibaren tarımsal danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Bu hizmetler kapsamında 1 Ziraat Mühendisi ve 3 Tarım danışmanı Kooperatifimiz bünyesinde istihdam edilmiştir. Kooperatifimizde toplamda 7 Personel İstihdamı sağlanmaktadır. Kooperatifimiz bünyesinde Tarım Bakanlığı Kırsal Kalkınma Yatırımları Destekleme Programı Kapsamında 3 Taşlı Yıllık 7 bin 200 ton kapasiteli fındık kırma fabrikası yatırımı yapılmıştır. Yatırım kapsamında 1 Adet istihdamı zorunlu personel, 1 Adet İş Güvenliği Uzmanı, 1 Adet Kalite Kontrol sorumlusu ve 12 adet fabrika işçisi istihdam edilmiştir. Kooperatifimiz bünyesinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı kapsamında, yıllık 168 ton üretim kapasiteli helva, 432 ton kapasiteli butik çikolata, 1.440 ton kapasiteli fındık ezmesi, 30 ton kapasiteli draje, 360 ton kapasiteli Acıbadem Fındıklı Kurabiye ve 36 ton kapasiteli fındık ezmeli çikolata üretim tesis yenileme projesi hayata geçirilmiştir.

Kooperatifimiz bünyesinde, Tarımsal ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu IPARD.2 programı kapsamında soğuk hava deposu ve 3 adet frigofirik kasalı tır alımı için proje hazırlanmış ve hibe desteği hak edilmiştir. Projenin fizibilite ve alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

Son olarak tüm Karadeniz bölgesinde faaliyetlerini sürdüren FİSKOBİRLİK, fındık alım satım, tarımsal danışmanlık hizmetleri, sigorta hizmetleri, zirai girdi ve gübre satışı hizmetlerini, kesintisiz olarak ortak üreticilerine yönelik olarak sürdürmektedir.

FİSKOBİRLİK'in çalışmaları ve faaliyetleri hakkında daha ayrıntılı bilgi almak isteyen meclis üyelerimize, FİSKOBİRLİK Genel Müdürlüğü, EFİT A.Ş ve Giresun Fındık Tarım Satış Kooperatifimizin kapılarının her zaman açık olduğunu belirtir, selamlarımı sunarım.